

Bắc Ninh hỗ trợ các chủ thể OCOP tham gia đánh giá, công nhận lại

11:33 23/09/2025

Năm 2025, toàn tỉnh Bắc Ninh có 141 sản phẩm hết thời hạn chứng nhận (30 sản phẩm 4 sao và 111 sản phẩm 3 sao). Trong đó, 42 sản phẩm hết hạn sau ngày 4/1; 18 sản phẩm hết hạn sau ngày 31/8; 23 sản phẩm hết hạn sau ngày 8/9 và 58 sản phẩm hết hạn sau ngày 27/12.

Nhiều sản phẩm đến hạn tái chứng nhận

Chương trình quốc gia Mỗi xã một sản phẩm (OCOP) bắt đầu được triển khai trên toàn quốc từ năm 2018 theo Quyết định số 490/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ. Sau 7 năm triển khai Chương trình, Bắc Ninh đã xây dựng thành công hàng trăm sản phẩm đặc trưng tiêu biểu, góp phần phát triển kinh tế khu vực nông thôn, nâng cao thu nhập cho người dân. Đến hết tháng 9/2025, toàn tỉnh có 773 sản phẩm OCOP, trong đó 1 sản phẩm 5 sao, 114 sản phẩm 4 sao và 658 sản phẩm 3 sao.

Sản phẩm OCOP chủ lực của xã Tân Yên.

Theo quy định tại Quyết định số 148/QĐ-TTg ngày 24/2/2023 của Thủ tướng Chính phủ, giấy chứng nhận sản phẩm OCOP có giá trị trong thời hạn 36 tháng kể từ ngày được công nhận. Sau thời gian đó, chủ thể phải làm hồ sơ đề nghị công nhận lại nếu muốn tiếp tục sử dụng nhãn hiệu OCOP trên bao bì khi lưu thông trên thị trường. Tổng hợp từ Chi cục Kinh tế hợp tác và Phát triển nông thôn (Sở Nông nghiệp và Môi trường), năm 2025, toàn tỉnh có 141 sản phẩm hết thời hạn chứng nhận (30 sản phẩm 4 sao và 111 sản phẩm 3 sao). Trong đó, 42 sản phẩm hết hạn sau ngày 4/1; 18 sản phẩm hết hạn sau ngày 31/8; 23 sản phẩm hết hạn sau ngày 8/9 và 58 sản phẩm hết hạn sau ngày 27/12.

Mỗi năm, các địa phương tổ chức 2 đợt đánh giá, phân hạng sản phẩm OCOP vào tháng 7 và tháng 10. Tuy nhiên, từ đầu năm đến nay, mới có số ít địa phương tổ chức hội nghị, chủ yếu dành cho sản phẩm mới; chưa có chủ thể nào gửi hồ sơ đề nghị công nhận lại. Xuất phát từ thực tế này, ngày 6/8/2025, Sở Nông nghiệp và Môi trường đã có văn bản đề nghị UBND các xã, phường thông báo, hướng dẫn các chủ thể chuẩn bị hồ sơ công nhận lại theo quy định.

Hồ sơ gồm phiếu đăng ký đánh giá, báo cáo rà soát kết quả sau 3 năm về nguyên liệu, thị trường, chất lượng, công bố sản phẩm... Chi cục sẽ chủ trì, phối hợp với các đơn vị liên quan kiểm tra thực tế tại cơ sở về việc phát triển sản phẩm OCOP, duy trì các tiêu chí và chấp hành quy định hiện hành của Chương trình (nếu cần thiết); thực hiện các bước đánh giá, phân hạng lại sản phẩm OCOP theo quy định. Thời hạn nhận hồ sơ đánh giá lại sản phẩm OCOP do UBND các xã, phường đề xuất, gửi về Sở Nông nghiệp và Môi trường trước ngày 10/11/2025.

Khó khăn từ phía chủ thể

Thực tế tại cơ sở cho thấy, nhiều chủ thể chưa mặn mà với việc tái công nhận. Điển hình như hộ kinh doanh Nguyễn Văn Đông (xã Gia Bình) với sản phẩm mặt trống đồng, bộ đồ thờ đồng ngũ sắc đã hết hạn từ tháng 1/2025 nhưng chưa nộp hồ sơ. Nguyên nhân do làng nghề đúc đồng truyền thống đang gặp khó khăn về mặt bằng sản xuất và thị trường tiêu thụ. Chủ cơ sở cho rằng, thời hạn chứng nhận 3 năm đối với sản phẩm OCOP là quá ngắn. Khi đạt OCOP, hộ đã triển khai in nhãn mác, bao bì sản phẩm tốn kém nhiều chi phí, kiến nghị kéo dài lên 5 năm để tạo điều kiện ổn định sản xuất.

Tương tự, Hợp tác xã Sản xuất Bún bánh nông sản sạch Đa Mai có 3 sản phẩm bún khô đến hạn công nhận lại nhưng chưa nộp hồ sơ. Bà Lương Thị Diện, đại diện hợp tác xã cho biết, đơn vị vừa đầu tư dây chuyền sản xuất mới đối với bún tươi nên chưa dành nhiều thời gian quan tâm làm hồ sơ công nhận lại với sản phẩm bún khô. Một số sản phẩm khác như phở khô, bún khô Quế Hằng Châu

Sơn (xã Ngọc Thiện), rượu trắng và rượu táo mèo BAKO (xã Đông Cứu), rượu men lá Như Bảo, xã Sơn Động... cũng đã hết hạn nhưng chủ thể chưa nộp hồ sơ.

Có nhiều nguyên nhân dẫn đến tình trạng chủ một số cơ sở sản xuất, hợp tác xã chưa mặn mà tham gia công nhận lại đối với sản phẩm OCOP. Hiện nay, tỉnh có cơ chế hỗ trợ chi phí cho chủ thể có sản phẩm đạt chứng nhận OCOP lần đầu, song chưa có chính sách riêng hỗ trợ kinh phí tái chứng nhận. Điều này khiến phần lớn chủ hộ, hợp tác xã phải tự bỏ chi phí thuê tư vấn thiết kế mẫu mã, bao bì cũng như thực hiện các xét nghiệm, hoàn thiện hồ sơ theo yêu cầu. Đa số các hộ sản xuất, hợp tác xã quy mô vừa và nhỏ, vốn đầu tư ít, thị trường tiêu thụ chưa ổn định. Một số chủ thể còn lo ngại bị "mất sao", "tụt hạng" khi tái chứng nhận nên chưa mặn mà.

Tạo động lực cho các chủ thể

Trước tình hình trên, nhiều ý kiến cho rằng cần triển khai đồng bộ các giải pháp. Trước hết, các sở, ngành và địa phương phải tập trung hỗ trợ, tư vấn từng bước hoàn thiện hồ sơ, giảm áp lực thủ tục hành chính. Bên cạnh đó, tỉnh nên nghiên cứu cơ chế hỗ trợ một phần kinh phí cho hoạt động kiểm định, chứng nhận, thiết kế bao bì, đăng ký sở hữu trí tuệ...

Sản phẩm OCOP măng mai của Công ty Thanh Luận ở xã Sơn Động

Sau khi sắp xếp ổn định đơn vị hành chính, các xã, phường cần quan tâm đưa nội dung hỗ trợ công nhận mới hoặc tái công nhận sản phẩm OCOP vào nhiệm

vụ trọng tâm của địa phương gắn với kế hoạch xúc tiến thương mại; đưa sản phẩm tham gia hội chợ, siêu thị, sàn thương mại điện tử. Khi thị trường tiêu thụ thuận lợi, chủ thể sẽ thấy rõ lợi ích từ việc duy trì chứng nhận OCOP. Quan trọng hơn, cần tuyên truyền để hợp tác xã, doanh nghiệp hiểu rằng tái công nhận không chỉ là thủ tục hành chính, mà còn là “tấm vé thông hành” giúp sản phẩm nâng cao uy tín, khẳng định chất lượng và mở ra cơ hội tiếp cận thị trường lớn hơn.

Theo ông Lưu Văn Khải, Chi cục trưởng Chi cục Kinh tế hợp tác và Phát triển nông thôn, chu trình OCOP thực hiện theo nguyên tắc Nhà nước giữ vai trò kiến tạo, định hướng, quản lý, giám sát, hỗ trợ; các cơ sở sản xuất căn cứ khả năng, điều kiện thực tế tự đề xuất tham gia theo nhu cầu. Hiện cơ quan chuyên môn đã gửi thông báo đến các chủ thể có sản phẩm hết hạn, đồng thời phân công cán bộ các phòng chuyên môn thường xuyên thông tin tới các xã, phường có sản phẩm đến hạn công nhận, hướng dẫn chủ thể sớm hoàn thiện thủ tục, nộp hồ sơ đúng hạn. Đơn vị cũng phối hợp kiểm tra, giám sát việc chấp hành quy định. Những đơn vị vi phạm quy chế sử dụng nhãn hiệu OCOP sẽ bị xử lý theo quy định.

Bá Đoàn